

Contactpersoon

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid
Welzijn en SportM 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

8 februari 2022

Kenmerk

3323801-1024990-OBP

Zaaknummer

1024990

Bijlage(n)

2

Deadline: 14-02-2022

nota

(ter beslissing)

BRBV 28-02-2022

Nota Inkoopbeheer Q3 spendrapportage en VIC

1. Aanleiding voor deze nota

In het kader van het inkoopbeheer worden in deze nota de volgende onderwerpen toegelicht:

- spendrapportage derde kwartaal 2021
- VIC-inkoopbeheer 2021
- actualisatie van model afwijkingen

2. Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

U wordt gevraagd:

- 1. de spendrapportage Q3 2021 vast te stellen en in het verlengde daarvan kennis te nemen van:
 - 1.1 Advies aan PDC-19 om inkopen boven de 33k in samenwerking met de HIS uit te voeren.
 - 1.2 Advies aan elke directie om een inkoopplanning op te stellen en deze periodiek in uw MT's samen met uw financieel adviseur te bespreken, zodat inkoopaanvragen eerder ingediend worden en de druk op "spoed" daardoor gezamenlijk verminderd kan worden.
- Kennis te nemen van de VIC-inkoopbeheer 2021

3. Samenvatting en conclusies

3.1 Spendanalyse Q3 2021

CDI-office constateert wederom dat het inkoopbeheer van vooral de corona inkopen onder druk staat ten aanzien van de rechtmatigheid en goed contractbeheer. Voor veel corona inkopen ontbreken de inkoopdossiers in het contractregister, of zijn deze incompleet of is in het geheel geen informatie opgeleverd. De top 25 van leveranciers is gezamenlijk verantwoordelijk voor 5,1 miljard van de totale 5,3 miljard (+/-96%) van de totale inkoopverplichtingenstand.

Het beeld is voor de eerste drie kwartalen als volgt:

48% = nog geen oordeel kunnen vellen

(doordat er geen informatie is verstrekt/onderbouwing is geleverd)

19% = onrechtmatig

33% = rechtmatig

De bijgevoegde spendrapportage gaat voornamelijk in op de "rechtmatigheidsaspecten" voor het inkoopbeheer.

- Er zijn geen reguliere inkopen geconstateerd waarbij er opzettelijk opdrachten zijn gesplitst om onder de Europese aanbestedingsplicht uit te komen.
- De onrechtmatige uitgaven bedragen, voor de inkopen waarover een oordeel geveld kon worden, in het eerste tot en met het derde kwartaal 43,4 miljoen incl. btw.
- Inkopen onder reeds afgelopen raamovereenkomsten vinden plaats onder de interdepartementale raamovereenkomsten van rijksbreed categoriemanagement voor de volgende mantels:
 - * IMO (interim-management en organisatieadvies)
 - * Inkoopadvies diensten
 - * auditdiensten
 Categoriemanagement heeft op tijd voor deze 3 diensten nieuwe Europese aanbestedingen gestart. Echter, er is vanuit de markt bezwaar ingediend en dat heeft geleid tot een advies van de landsadvocaat om de gunningen in te trekken en nieuwe aanbestedingen te starten. Om te voorkomen dat er een mantelloze periode in de tussentijd ontstond, heeft categoriemanagement overbruggingsovereenkomsten afgesloten waar VWS verplicht is onder af te nemen. Afwijkingsverzoek voor uitnutting onder deze overbruggingsovereenkomsten is goedgekeurd door de 5 1 2a
- Het contractregister is incompleet. Dossievorming vereist aandacht bij de corona-inkopen van DT en PDC 19. CDI-office constateert dat in afwijking van de AO/IC de projectdirectie Covid bepaalde inkopen vanaf 33k buiten de HIS zelfstandig inkoop. Dit brengt de nodige risico's met zich mee, mede omdat hierdoor risico's ten aanzien van de vereiste motiveringen en dossievorming ontstaan.
- Er worden veel spoed aanvragen ingediend. Echter, aanbestedingsrechtelijk worden eisen gesteld aan dwingende spoed en het argument "politieke druk" voldoet niet. Daarom luidt het advies een inkoopplanning op te stellen en die periodiek op in de MT's samen met uw financieel adviseurs te bespreken, zodat inkoop aanvragen eerder bekend worden gemaakt en het spoedkarakter vermindert. Indien aanbestedingsrechtelijk een beroep op dwingende spoed toch gewenst is, kan de HIS en op termijn het ISP (inkoopsteunpunt) u ook adviseren.

3.2 VIC rapportage 2021 (Q4 2020 t.m. Q3 2021)

De afdeling KPA heeft de verbijzonderde interne controle uitgevoerd. De rapportage is opgenomen in de bijlage. Het doel van de VIC is vooral bedoeld als instrument om te leren met elkaar en te onderzoeken hoe we het inkoopbeheer verder kunnen verbeteren. Deze controle is primair gericht op de inkopen (bestellingen en inkooptrajecten) die door de directies zelf (zonder tussenkomst van de HIS/inhuurdesk) worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om het proces van inkopen tot en met prestatie verklaren.

De volgende aspecten zijn van belang:

Directie OBP
 Afdeling Bedrijfsvoering -
 Facilitair Management
Kenmerk
 3323801-1024990-OBP

- In de vorige analyse (Q4 2019 t.m. Q3 2020) was 87% van de getrokken dossiers als correct beoordeeld, waardoor het eindoordeel "goed scorend" was. In deze VIC, mede doordat nu ook projectdirecties worden meegenomen, is 75% van de getrokken dossier als correct beoordeeld waardoor het eindoordeel "middelmattig" is.
- Dossierinformatie: 5 van de 38 organisatieonderdelen konden voor 1 of meerdere inkoop geen dossierinformatie leveren. In totaal betreft het 14 van de 177 dossiers.
- Chronologie: 16 van de 177 dossiers zijn chronologisch niet correct. Zo zijn er bijvoorbeeld dossiers getrokken waarbij na afronding van de opdracht, de opdrachtbrief achteraf pas is verstuurd.
- Verplichte inzet HIS: Bij 5 van de 177 dossiers is de HIS ten onrechte niet ingezet
- Sommige medewerkers kunnen de informatie op intranet over inkoop moeilijk vinden, waardoor soms niet de juiste modellen worden gebruikt.

Verbeterpunten/ adviezen:

- Sommige directies zijn van matig scorend naar goed scorend gegaan. Dit komt onder andere doordat deze directies afspraken omtrent de dossiervorming binnen hun directie hebben geüniformeerd, hun financieel adviseur in positie hebben gezet, de voortgang hiervan monitoren en actief aandacht schenken aan werkafspraken binnen de directie omtrent opdrachtverstrekking en verlengingen.
- KPA adviseert CDI om na te gaan bij de nieuwe aansluiters of zij behoefte hebben aan extra begeleiding. CDI-office is vanzelfsprekend en graag bereid extra toelichting te geven op verzoek van directies indien zij dat wensen.

Bovenstaande bevestigt het belang voor de snelle en zorgvuldige aanschaf en uitrol van integrale workflow inkooptooling. CDI-office blijft zich daarvoor inzetten.

Met de komst van het nieuwe rijksportaal is de informatie geactualiseerd en beter gestroomlijnd en CDI blijft dit continu verbeteren.

3.3 actualisatie model afwijkingsnota

Op 19 november 2021 is in de BR de nota van FEZ besproken omtrent het omgaan met afwijkingsnota's en is afgesproken een onderscheid te maken tussen verzoeken tot afwijking vooraf en achteraf en de rol van FEZ. CDI-office constateert dat in de uitvoering niet alleen soms de klant wil afwijken van de Europese aanbestedingswet, maar ook van andere kaders. De ADR heeft daarnaast VWS aangesproken op het niet correct naleven van enkele financiële kaders. Dit leidde ertoe dat CDI-office overleg heeft gevoerd met FEZ en WJZ en gezamenlijk in kaart is gebracht voor welke afwijkingen het verstandig is ook te borgen dat hiervoor toestemming wordt gevraagd. Bij de corona-inkopen en bij andere inkooptrajecten komt het voor dat de klant/leverancier bijvoorbeeld wil afwijken van de algemene inkoopvoorwaarden, (bijv. intellectueel eigendom of beperking aansprakelijkheid) of een voorschot wenst, een vooruitbetaling, een garantie wenst of een vrijwaring. Al deze afwijkingen kunnen financiële en/of rechtmatigheidsrisico's voor VWS met zich meebrengen. Deze risico's moeten gewogen worden en indien van de kaders afgeweken moet worden, mag een

besluit daaromtrent alleen genomen worden door daartoe bevoegde personen.

Daarom wordt het model aangepast en verwachten we in maart u het nieuwe model ter goedkeuring aan te bieden. In de tussentijd wordt u gevraagd management aandacht te blijven schenken aan eventuele wensen om af te wijken van de kaders en indien noodzakelijk FEZ en WJZ in te schakelen om de afwijkingsprocedure tijdig en vooraf te starten.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

N.v.t.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

N.v.t.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is afgestemd met WJZ en FEZ. De bijlage spendrapportage is afgestemd met de Cfa's en de VIC-rapportage is met de Cfa's en de buitendiensten door KPA afgestemd.

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.